2024/2283

10.10.2024.

REZOLUCIJA (EU) 2024/2283 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 11. travnja 2024.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Europske agencije za kemikalije za financijsku godinu 2022.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europske agencije za kemikalije za financijsku godinu 2022.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0135/2024),

A. budući da je prema računu prihoda i rashoda ([1]) Europske agencije za kemikalije („Agencija”) za financijsku godinu 2022. njezin konačni proračun iznosio 114 777 691 EUR, što je povećanje od 5,83 % u odnosu na 2021. godinu; budući da se proračun Agencije financira uglavnom iz dvaju izvora prihoda, odnosno iz prikupljenih naknada i doprinosa iz općeg proračuna Unije;

B. budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije za financijsku godinu 2022. („izvješće Revizorskog suda”) izjavio da je dobio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Agencije pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

C. budući da u pogledu sektora javne nabave Agencije za 2022. nisu prijavljeni problemi zbog kojih bi bile potrebne korektivne mjere te da nema ni tekućih ni nedovršenih korektivnih mjera iz revizija i procjena iz prethodnih godina;

D. budući da u pogledu sustava unutarnje kontrole Agencije za 2022. nisu prijavljeni problemi zbog kojih bi bile potrebne korektivne mjere te da nema ni tekućih ni nedovršenih korektivnih mjera iz revizija i procjena iz prethodnih godina;

Upravljanje proračunom i financijama

1. sa zadovoljstvom primjećuje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2022. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 98,61 % u pogledu odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za tu godinu, što predstavlja blago smanjenje od 0,23 % u odnosu na 2021., te da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje iznosila 85,06 %, što predstavlja smanjenje od 1,17 % u odnosu na 2021.;

2. podsjeća da se Agencija financira naknadama koje plaća industrija i doprinosom EU-a za uravnoteženje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]), Uredbom (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) i Uredbom (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]); ističe činjenicu da zbog jednokratne prirode naknada i njihove ovisnosti o strateškim odlukama aktera u kemijskoj industriji postoji velika nesigurnost u pogledu njihova iznosa i trenutka dospijeća; podsjeća da je Komisija 2020. obećala prijedlog za jačanje upravljanja Agencijom i povećanje održivosti njezina modela financiranja; inzistira na tome da ga Komisija odmah iznese;

3. sa zadovoljstvom primjećuje da su se 2022., prvi put od krajnjeg roka za registraciju koji je u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 bio 2018., prihodi Agencije od naknada povećali te da je Agencija postala nešto manje ovisna o sredstvima Unije za financiranje svojeg djelovanja;

([1]) SL C 453, 29.11.2022., str. 39.

([2]) Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

([3]) Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006. (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

([4]) Uredba (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i upotrebi biocidnih proizvoda (SL L 167, 27.6.2012., str. 1.).

Uspješnost

4. smatra da je Agencija pokretačka snaga u provedbi zakonodavstva Unije o kemikalijama u korist javnog zdravlja i okoliša, te za inovacije i konkurentnost; konstatira da Agencija prikuplja, ocjenjuje i širi informacije o kemikalijama, pomaže trgovačkim društvima u tome da postupaju u skladu sa zakonodavstvom i promiče sigurnu uporabu kemikalija;

5. napominje da je Agencija provela 93 % programa rada i ostvarila 151 od 162 posebne mjere i rezultata planiranih za 2022., pri čemu je osam mjera još u tijeku, kako je planirano; nadalje konstatira da za bi tri „nedovršene" mjere bio potreban doprinos država članica ili bi radni tok izgubio prioritet;

6. primjećuje da se Agencija usredotočila na ispunjavanje svojih temeljnih zadaća i potporu Europskoj komisiji u provedbi njezine Strategije održivosti u području kemikalija, u skladu sa smjerom koji je Upravni odbor utvrdio u Strateškom planu za razdoblje 2019. – 2023. i u njegovoj reviziji provedenoj 2021.;

7. skreće pozornost na neke od izazova s kojima se Agencija suočila 2022., uključujući neučinkovit sustav odobravanja, utvrđen 2021., pri čemu bi se sve veći broj zahtjeva za heksavalentni krom trebao nastaviti 2023., što opterećuje kapacitete znanstvenih odbora za donošenje mišljenja i nedostatak iskusnih članova; nadalje konstatira da su države članice podnijele mali broj nacrta izvješća o ocjeni biocidnih aktivnih tvari, što otežava dovršetak evaluacija do kraja 2024. kako je propisano Uredbom (EU) br. 528/2012 te ističe činjenicu da je Agencija posljednjih godina, u skladu s akcijskim planom za aktivne tvari, uložila napore kako bi pomogla državama članicama da ostvare daljnji napredak;

8. pozdravlja aktivnosti Agencije usmjerene na promicanje alternativa ispitivanjima na životinjama i mjere koje je poduzela kako bi te aktivnosti učinila učinkovitijima i vidljivijima;

Učinkovitost i rezultati u tom području

9. pohvaljuje Agenciju za njezinu strategiju za povećanje učinkovitosti, kojom se nastoji postići dodana vrijednost upravljanjem utemeljim na uspješnosti, kao i za razvoj novih alata za potporu planiranju i izvješćivanju, koji su pristupačniji korisnicima, pružaju bolje mogućnosti izvješćivanja i donose uštedu vremena za njezino osoblje; napominje da su dimenzije izvješćivanja revidirane kako bi bolje odražavale program rada Agencije te omogućile bolje povezivanje ciljeva na razini Agencije i ciljeva pojedinačnih članova osoblja;

10. napominje da je Agencija 2022. također započela postupak optimizacije infrastrukturnih kapaciteta kako bi se bilo kakav višak kapaciteta informatičke infrastrukture sveo na najmanju moguću mjeru te da rezultati iz druge polovice godine pokazuju da je Agencija uspjela smanjiti upotrebu takve infrastrukture (i CPU-a, tj. procesora i RAM-a, tj. memorije) za otprilike 25 %; pozdravlja napore uložene u postupak optimizacije i potiče Agenciju da nastavi ulagati napore u tom pogledu;

11. primjećuje da Agencija i dalje dijeli svoju službu za unutarnju reviziju s Agencijom EU-a za svemirski program (bivša Agencija za europske globalne navigacijske satelitske sustave); napominje da Agencija i Europska agencija za sigurnost hrane održavaju redovite kontakte na radnoj razini i razini višeg rukovodstva, gdje se mogućnosti za suradnju redovito procjenjuju (detaljnim razmatranjem programa rada) i iskorištavaju;

12. nadalje, napominje da je Agencija nastavila stratešku suradnju s Agencijom za sigurnost hrane u pogledu pružanja formata podataka IUCLID kao usluge, koja se pruža u okviru njezinih usluga računalstva u oblaku, za rad Agencije za sigurnost hrane u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]) te je kao rezultat toga postignuta ekonomija razmjera na temelju postojećih informatičkih platformi;

13. podsjeća na važnost povećanja razine digitalizacije Agencije u pogledu unutarnjeg djelovanja i upravljanja, ali i u cilju ubrzavanja digitalizacije postupaka; naglašava da Agencija u tom pogledu i dalje treba biti proaktivna kako bi se izbjegao digitalni jaz među agencijama; međutim skreće pozornost na potrebu za poduzimanjem svih potrebnih sigurnosnih mjera kako bi se izbjegao rizik u pogledu sigurnosti obrađenih informacija na internetu; ustraje u tome da je potrebno intenzivirati djelovanje protiv kibernapada ili pokušaja infiltracije, posebno onih koji potječu iz Rusije ili Kine;

([5]) Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

14. cijeni činjenicu da je Agencija u suradnji s Europskom agencijom za sigurnost hrane poduzela korake za promicanje načela „jedna procjena po tvari” kako bi se osigurala daljnja usklađenost u procjeni opasnosti i rizika aktivnih tvari;

Kadrovska politika

15. konstatira da je na dan 31. prosinca 2022. bilo izvršeno 98,07 % plana radnih mjesta, tj. zaposleno je 458 privremenih djelatnika od njih ukupno 467 koji su odobreni u okviru proračuna Unije (isti broj odobrenih radnih mjesta kao i 2021.); nadalje, konstatira da je 2022. za Agenciju radilo 128 ugovornih djelatnika, 48 privremenih djelatnika, pet konzultanata i dvoje upućenih nacionalnih stručnjaka;

16. podsjeća na važnost osiguravanja rodne ravnoteže osoblja te u tom pogledu pozdravlja činjenicu da je Agencija provela akcijski plan za provedbu ciljeva Povelje o raznolikosti i uključivosti donesene 2022., čiji je cilj, osim ostalih mjera uključivanja, postizanje rodne ravnoteže u upravljačkom timu; traži od Agencije da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavještava o provedbi svojeg akcijskog plana; priznaje da je za postizanje rezultata u tom području potrebno određeno vrijeme; međutim, napominje da je došlo do blagog poboljšanja rodne ravnoteže u višem i srednjem rukovodstvu Agencije, pri čemu su muškarci zauzimali 76 % radnih mjesta (82 % 2021.), a žene 24 % (18 % 2021.); kad je riječ o ukupnoj rodnoj ravnoteži, osoblje su činili 261 muškarac (45 %) i 317 žena (55 %);

17. sa zadovoljstvom konstatira da je na dan 31. prosinca 2022. Agencija zapošljavala osoblje iz 26 država članica; konstatira da 32 % njezina osoblja čine državljani države članice u kojoj se Agencija nalazi; podsjeća na važnost geografske ravnoteže i potiče Agenciju da nastavi poduzimati potrebne mjere za ujednačenu i pravednu zemljopisnu zastupljenost; međutim zabrinut je u pogledu geografske uravnoteženosti među višim i srednjim rukovodstvom Agencije s obzirom na to da je samo jedan direktor iz područja srednje i istočne Europe; ustraje u tome da su potrebna poboljšanja; traži od Agencije da o tome izvijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice;

18. konstatira da Agencija ima politiku za zaštitu dostojanstva osobe i za sprečavanje psihološkog i seksualnog uznemiravanja te da sudjeluje u međuagencijskoj radnoj skupini povjerljivih savjetnika; sa zanimanjem iščekuje njihovo izvješće i preporuke; konstatira da 2022. nije bilo prijavljenih slučajeva uznemiravanja te potiče Agenciju da i u budućnosti nastavi obavljati i razvijati rad na sprečavanju takvih slučajeva;

19. konstatira da se od ožujka 2022. osoblje Agencije počelo postupno vraćati u prostorije Agencije s obzirom na završetak provedbe novih hibridnih radnih pravila u listopadu 2022.; u tom kontekstu konstatira da se novim pravilima promiču fleksibilnost i osnaživanje osoblja uz istodobno održavanje socijalne kohezije i suradnje zahvaljujući redovitoj tjednoj prisutnosti u uredima;

20. primjećuje da je Agencija iskoristila veću unutarnju mobilnost kako bi odgovorila na sve veće potrebe za znanstvenim, tehničkim i administrativnim znanjem u svojem radu; napominje da su time ponuđene mogućnosti za napredak u karijeri, što je doprinijelo motiviranju osoblja Agencije i održavanju kulture visoke uspješnosti, kontinuiranog poboljšanja i sposobnosti reagiranja; pozdravlja činjenicu da je, kako bi motivirala zaposlenike i izgradila skupove vještina, provela i nove inicijative, uključujući mentorstvo i podučavanje;

21. ističe da je potrebno osigurati odgovarajuće osoblje kojim će se moći odgovoriti na potrebe europskog zelenog plana i Unijine Strategije održivosti u području kemikalija te akcijskog plana za kružno gospodarstvo, a posebno cilja nulte stope onečišćenja i s njime povezanog povećanja zadaća;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa te transparentnost

22. napominje da je Agencija na osnovi temeljite procjene rizika svojih aktivnosti utvrdila procese i potprocese potrebne za postupanje u slučaju sukoba interesa; nadalje, napominje da u svim tim procesima voditelj postupka svaki put kad se zadatak dodijeli članu osoblja pregledava godišnje izjave o financijskim interesima, dok se za neke osjetljive procese to dopunjuje dodatnom izjavom člana osoblja o nepostojanju interesa;

23. pozdravlja činjenicu da je Upravni odbor u lipnju 2023. posljednji put revidirao politiku Agencije o sukobima interesa kako bi se poboljšala praksa u pogledu sukoba interesa nakon prestanka radnog odnosa; napominje da se uvedenim promjenama jača sustavno praćenje usklađenosti bivših članova osoblja Agencije s dužnostima nakon prestanka radnog odnosa, u skladu s preporukama Revizorskog suda i primjedbama tijela nadležnog za davanje razrješnice iz prethodnih godina;

24. primjećuje da Agencija na svojim internetskim stranicama objavljuje sve sastanke koje njezino više rukovodstvo održava s predstavnicima interesnih skupina;

25. pozdravlja činjenicu da je Agencija 2022. uvela novi elektronički alat za prikupljanje i pregledavanje godišnjih izjava o financijskim interesima vanjskih stručnjaka koji doprinose radu Agencije, čime se taj postupak dodatno osigurava;

26. sa zadovoljstvom prima na znanje da je Upravni odbor Agencije u prosincu 2022. posljednji put revidirao strategiju Agencije za borbu protiv prijevara, koja je usmjerena na održavanje i daljnji razvoj kulture borbe protiv prijevara u Agenciji i redovito preispitivanje ključnih politika i postupaka; napominje da se strategijom jača unutarnji antikorupcijski mehanizam utvrđivanjem uloga i odgovornosti za sprečavanje prijevara te metoda i resursa uključenih u borbu protiv prijevara; pozdravlja činjenicu da su svi članovi osoblja Agencije 2022. sudjelovali u osposobljavanju za borbu protiv prijevara; sa zadovoljstvom prima na znanje da Agencija ima na snazi smjernice za zviždače kako bi zaposlenici Agencije mogli prijaviti svaku aktivnost koja je protivna javnom interesu;

27. podsjeća da su postupci donošenja odluka Agencije osmišljeni tako da budu jasni, otvoreni i da se njima jamči uravnotežen ishod utemeljen na obrazloženom znanstvenom pristupu; napominje da su na internetu dostupne informacije o namjerama Agencije i država članica da, primjerice, razmotre tvari ili izrade dosjee, tako da trgovačka društva imaju pristup podacima koji su im potrebni za donošenje utemeljenih poslovnih odluka; nadalje, napominje da akreditirane organizacije dionika mogu sudjelovati na znanstvenim sastancima kao promatrači, osim ako povjerljive poslovne informacije zahtijevaju zatvorene sjednice; nadalje, napominje da se razmatranja, mišljenja i zaključci znanstvenih odbora Agencije bilježe u mišljenjima i zapisnicima te da se objavljuju na internetu;

28. podsjeća da je važno da Agencija postigne veću vidljivost u medijima, na internetu i na društvenim mrežama kako bi informirala građane o svojem radu;

Ostale primjedbe

29. pozdravlja činjenicu da je Agencija 2022. donijela politiku kibernetičke sigurnosti i provela procjenu rizika na razini informacijske tehnologije; nadalje, napominje da je Agencija uvela mogućnost za biometrijsku autentifikaciju, poboljšala vidljivost sigurnosnih operativnih centara i provela testiranje kvarova među podatkovnim centrima;

30. sa zadovoljstvom prima na znanje da se Agencija 2022. pridružila probnoj fazi PPMT-a (alat Europske komisije za upravljanje javnom nabavom) kako bi testirala taj alat za e-nabavu (prije njegova uvođenja 2023.); konstatira da je Agencija već uvela druge alate za e-nabavu, kao što su eTendering i eSubmission, te je istodobno 2022. obnovila svoju pretplatu na Cloudiju – platformu za e-nabavu društva Hansel (središnje tijelo za javnu nabavu za finska javna tijela) – kako bi sva administrativna nabava koju provodi Hansel bila u potpunosti digitalizirana;

31. primjećuje da su 2022. uspješno obnovljeni sustav za upravljanje okolišem i neovisno ocjenjivanje (EMAS) i certifikat ISO 14001 Agencije; sa zadovoljstvom prima na znanje da je u skladu s izvješćem Revizorskog suda Agencija jedna od agencija koje izdaju godišnju izjavu o okolišu;

32. ističe činjenicu da Agencija i dalje ulaže napore u postupno ukidanje ispitivanja na životinjama u Europi u mjeri u kojoj je to moguće u skladu s postojećim regulatornim okvirom; konstatira da Agencija promiče alternative ispitivanjima na životinjama na tri načina: usredotočavanjem na skupine tvari s pomoću zasebne strategije, ulaganjem u međunarodne aktivnosti kojima se promiču alternative i nove metodologije pristupa te stavljanjem na raspolaganje podataka Agencije; ponovno poziva Agenciju da ubrza postupak postupnog ukidanja; osim toga, napominje da Agencija surađuje s Komisijom i ostalim dionicima kako bi poduprla Komisiju u izradi plana za potpuno ukidanje ispitivanja kemikalija na životinjama;

33. pozdravlja činjenicu da Agencija i dalje provodi razne mjere za povećanje svoje javne prisutnosti i prisutnosti na internetu preko novim publikacijama i brojnim ažuriranjima na svojim internetskim stranicama, pokretanjem zajedničkog kanala na Instagramu s četirima agencijama pod nazivom „Jedno zdravlje, jedan okoliš” te prisutnošću na društvenim mrežama; u tom kontekstu prima na znanje veću prisutnost u medijima i bolje rezultate mjerenja prisutnosti Agencije na društvenim mrežama 2022. u odnosu na 2021.;

34. u vezi s ostalim primjedbama priloženima Odluci o razrješnici i horizontalne naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 11. travnja 2024. ([6]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([6]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2024)0280.